

महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक, नागरी
संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य यांच्या
आस्थापनेवरील गट-अ व गट-ब च्या पदांवर
पदोन्नती देण्यासाठी विभागीय पदोन्नती
समितीची स्थापना.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग (विशेष)

शासन निर्णय क्रमांक : एमआयएस-२००८/प्र.क्र.५४/विशा-८

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२, दिनांक : १२ मार्च, २००८.

- वाचा :-** १) शासन परिपत्रक, सा.प्र.विभाग, क्र.एसआरव्ही-१०७६/दहा, दिनांक १६ मार्च, १९७६.
२) शासन परिपत्रक, सा.प्र.विभाग, क्र.एसआरव्ही-१०८१/१२५१/सीआर-६/८५/१२, दिनांक १६.३.१९७६
३) शासन निर्णय क्र.एचजीएस-२९००/सीआर-९१/विशा-८, दिनांक ५.१०.२०००.
४) शासन निर्णय क्र.एमआयएस-२००४/प्र.क्र.२०३/विशा-८, दिनांक २४.११.२००४.
५) शासन निर्णय क्र.एमआयएस-२००४/प्र.क्र.२०३/विशा-८, दिनांक २१.४.२००५.

शासन निर्णय :- होमगार्ड संघटना व नागरी संरक्षण दल यामधील गट-ब च्या पदावरील अधिका-यांना वर्ग-१ च्या पदावर पदोन्नती देण्यासाठी उपरोक्त अ.क्र.४ मधील शासन निर्णय, क्र. क्र.एमआयएस- २००४/प्र.क्र.२०३/विशा-८, दिनांक २४.११.२००४ अन्वये विभागीय पदोन्नती समिती स्थापन करण्यात आलेली आहे. सदर शासन निर्णय रद्द करून होमगार्ड व नागरी संरक्षण संघटनेतील गट-अ व गट-ब च्या पदावर पदोन्नती देण्यासाठी निवडसूची तयार करण्याकरिता खालीलप्रमाणे " विभागीय पदोन्नती समिती" स्थापन करण्यास शासन मंजूरी देत आहे.

- १) प्रधान सचिव (विशेष)
- २) महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

अध्यक्ष

सदस्य

किंवा

उप महासमादेशक, होमगार्ड व उपसंचालक नागरी संरक्षण,
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

- ३) उप सचिव, गृह विभाग
(मागासवर्गीय प्रतिनिधी)
- ४) उप सचिव, गृह विभाग, विशा-८
(होमगार्ड / नागरी संरक्षण विषय)

सदस्य

(मागासवर्गीयांचे प्रतिनिधी)

सदस्य सचिव

करेल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांचे आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. श. मुंडल्ये)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, गृह विभाग.

प्रति,

महासमादेशक, होमगार्ड, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

उप महासमादेशक, होमगार्ड व उपसंचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

महासमादेशक, होमगार्ड, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे कार्यालय.

संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे कार्यालय.

उप सचिव, गृह विभाग, विशा-८, मंत्रालय, मुंबई-३२.

निवड नस्ती, गृह विभाग (विशो-८) मंत्रालय, मुंबई - ३२.

जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, या रिक्त पदाचा
अतिरिक्त कार्यभाराबाबत.

महाराष्ट्र शासन.
गृह विभाग (विशेष)

शासन निर्णय क्र.एचजीएस-२२०४/४४२/प्र.क्र.७३/विशा-८
मंत्रालय, मुंबई-४००००३२, दिनांक: १३ मे, २००८

शासन निर्णय:- कायदा व सुलवस्था राखण्यासाठी पोलीसांना मदत करणे हे होमगार्ड संचटनेचे कर्तव्य आहे. जिल्हा समादेशक, होमगार्ड, हे या संचटनेतील जिल्ह्याचे महत्वाचे पद आहे. सदर पद रिक्त झाल्यास या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा बहुतांशी संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हा पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे शासन स्तरावरून सोपविला जातो. शासन निर्णय दिनांक १४.७.२००५ अन्वये या पदावर नियुक्ती करण्यासाठी जिल्हा समिती व चिकित्सक समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. तथापि काही प्रशासकीय कारणास्तव या पदावर नियुक्ती करण्यास बराच कालावधी लागत आहे.

२. "जिल्हा समादेशक होमगार्ड", या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याबाबत शासनाचे वीणतेही असे ठोस धोरण नाही. काही वेळा या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार द्वितीय समादेशक, तर काही प्रसंगी पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे शासनस्तरावरून सोपविला जातो. या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार संभाळणे शक्य नसल्याने, ब-याच जिल्हा पोलीस अधिक्षक, यांनी सदर पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा अपर पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे सोपविण्याबाबत, वरिष्ठ उप सहायक पोलीस मानिरीक्षक, यांच्या शिफारशीसह शासनास विनंती केली जात असल्याचे दिसून येते. काही वेळा समिती करूनही आदेश निर्गमित केले जात नसल्याने या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार परस्पर शासनाची सन्मता घेण्यापूर्वीच अपर पोलीस अधिक्षक यांच्याकडे सोपविण्यात आल्यानेही, शासनाच्या निर्देशनास आले आहे. तसेच ज्या जिल्ह्यामध्ये द्वितीय समादेशक पदावर मानसेवी अधिकारी कार्यरत आहेत त्यांच्याकडे जिल्हा समादेशक पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्याबाबत ज्वलंततात्याचा अनावश्यक वेळ वाया जात आहे. (प्रस्ताव मागविणे, तपासणी करणे, व आदेश निर्गमित करणे) तरी, याबाबत ठोस धोरण ठरविणे आवश्यक वाटल्याने, याबाबतचा प्रस्ताव शासनाला विचाराधीन होता.

३. वेळोवेळ प्रशासकीय सोय म्हणून तात्पुरत्या स्वरूपात जिल्हा समादेशक होमगार्ड, या पदावर नियुक्त स्वरूपाची नियुक्ती होईल, या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार देण्यासंदर्भात शासन स्तरावर कार्यवाही होवून आदेश निर्गमित होणे ही आवश्यक वाटत नाही. तरी, वरील सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेता,

- १) यापुढे जिल्हा समादेशक होमगार्ड या रिक्त पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा केवळ अपर पोलीस अधिक्षक, यांच्याकडे सोपविण्याबाबत महासमादेशक, होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण यांना अधिकार प्रदान करण्यात येत आहेत.
- २) मुंबई शहरात अपर पोलीस अधिक्षक हे पद नसल्याने केवळ मुंबई जिल्ह्यातील समादेशक होमगार्ड हे पद रिक्त राहील्यास त्या पदाचा अतिरिक्त कार्यभार हा "द्वितीय समादेशक" यांच्याकडे सोपविण्याबाबत महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई. यांना अधिकार प्रदान करण्यात यावेत.
- ३) सद्यस्थितीत, ज्या जिल्हा पोलीस अधिक्षक अथवा होमगार्ड संघटनेतील द्वितीय समादेशक, यांच्याकडे जिल्हा समादेशक होमगार्ड पदाचा अतिरिक्त कार्यभार सोपविण्यात आलेला आहे, हे आदेश निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून त्यांच्याकडील अतिरिक्त कार्यभार हा अपर पोलीस अधिक्षक यांनी तात्काळ स्विकारून त्याबाबतचा अहवाल महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांना सादर करावा.
४. प्रस्तुत आदेशाची अंमलबजावणी होण्यासाठी, महासमादेशक होमगार्ड व संचालक नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांनी आवश्यक ती कार्यवाही करावी.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रा.गो.मायकवाड)

कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा. उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे स्वीय सहाय्यक
मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक
अपर मुख्य सचिव, गृह यांचे स्वीय सहाय्यक
प्रधान सचिव (विशेष) गृह विभाग यांचे स्वीय सहाय्यक
सर्व जिल्हाधिकारी,
महासमादेशक, होमगार्ड तथा संचालक, नागरी संरक्षण, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
सर्व पोलीस आयुक्त,
सर्व परिक्षेत्राचे विशेष पोलीस महानिरीक्षक
सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक,
सर्व अपर पोलीस अधिक्षक
सर्व जिल्हा समादेशक, होमगार्ड
उप सचिव, कार्यासन विशा-८ गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
निवड नस्ती.